

ПРАВИЛНИК

за организацията и функционирането
на академичното наставничество
във ВСУ „Любен Каравелов“

гр. София

2022 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

ДОЦ. Д-Р ИНЖ. АНИТА ХАНДРУЛЕВА
Ректор на ВСУ „Л. Каравелов“

ПРАВИЛНИК

за организацията и функционирането на академичното наставничество
във ВСУ „Любен Каравелов“

І. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Правилникът урежда академичното наставничество на студентите на ВСУ „Любен Каравелов“, което има за цел да развива контактите и партньорството между студентите и преподавателите.

(2) Правилникът се разработва въз основа на разбирането, че всички студенти в процеса на тяхното обучение имат право да получат индивидуална подкрепа за: успешно адаптиране към академичния живот и университетската среда, разширяване на своите възможности и правомощия, удовлетворяване на своите индивидуални образователни изисквания и самостоятелно формиране на образователна стратегия, свързана с професионалното и кариерното ориентиране.

Чл. 2. Академичното наставничество представлява система за лична подкрепа (тьюторна система) на обучаваните от страна на академичния състав, чрез която:

- се създават и развиват контакти и партньорство между студентите и преподавателите;
- се подпомага академичния живот на студентите чрез напътствия за: обучението, усвояването на учебния материал, самостоятелната подготовка, планирането на изпити, избора на факултативни и избираеми дисциплини и др. (репетиторство);
- се мотивира участието на студентите в университетската среда – учебен процес, достъп до учебна и научна литература, извънуниверситетски дейности, научноизследователска дейност, участия на конференции, „кръгли маси“ и други научни събития (тьюторство);
- се съдейства за професионалното и кариерното ориентиране (коучинг и консултиране);
- се насърчава студентската мобилност.

Чл. 3. (1) Основната фигура при оказване на лична подкрепа за обучавания е академичният наставник (тьютор), който със своите знания и авторитет подкрепя, съветва и напътства студентите на групово и индивидуално ниво по въпроси, свързани с учебния процес, академичния живот, университетската среда и професионалното и кариерното ориентиране.

(2) Академичният наставник в своята дейност възприема ценностите на свободата, самоопределението, осмисленото отношение на човека към собствения му живот, визията за бъдещето и пътят към успеха.

(3) Академичният наставник изпълнява задачата да хуманитаризира учебния процес чрез подпомагане на обучаемите за формиране у тях на стремеж за жизнено самоопределяне и непрекъснато самоусъвършенстване, разглеждайки себе си като потенциал и ресурс.

Чл. 4. Всеки студент във ВСУ „Л. Каравелов“ има право да избере свой академичен наставник.

Чл. 5. Студентите и академичните наставници са еднакво отговорни за развитието и поддържането на връзката помежду си.

Чл. 6. Системата за академично наставничество е доброволна и безвъзмездна. Студентите се включват в нея само по изрично изразено желание от тяхна страна. Преподавателите не получават допълнително материално стимулиране за дейността си като академични наставници.

II. ИЗБОР НА АКАДЕМИЧЕН НАСТАВНИК

Чл. 6. Академичният наставник (тьюторът) е преподавател на основен трудов договор във ВСУ „Л. Каравелов“.

Чл. 7. (1) С доклад до декана всяка катедра предлага свои членове за академични наставници.

(2) В доклада се предоставя следната информация за академичните наставници: актуална снимка, година и място на раждане, завършено висше образование и докторска степен, ако е налична, работа като преподавател, професионални и лични интереси.

Чл. 8. (1) Преди началото на всяка учебна година, деканът на факултета одобрява списък с всички академични наставници.

(2) Списъкът с имената на академичните наставници се публикува ежегодно на сайта на ВСУ „Л. Каравелов“.

(3) Един преподавател не може да бъде академичен наставник на повече от десет студента едновременно. Този брой може да се увеличи или намали по решение на декана на факултета, който взема предвид личните качества, опит и способности на преподавателя.

(4) Академичните наставници преминават през допълнителни обучение и в тяхна помощ се предоставя информация за документите, услугите и процесите, предоставяни от ВСУ „Л. Каравелов“.

Чл. 9. (1) Всеки студент може да избере свой наставник от списъка, до един месец след началото на учебната година. По преценка на декана, този срок може да се удължи с не повече от един месец.

(2) Студентът подава заявление в свободен текст в канцеларията на факултета, към която е неговата специалност, в което посочва името на избрания преподавател за академичен наставник.

Чл. 10. (1) След изтичане на срока за подаване на заявления за избор на академичен наставник деканът издава обща заповед, в която се посочват студентите и техните академични наставници.

(2) Със заповедта на декана за определяне на академичното наставничество се запознават всички заинтересувани страни.

Чл. 11. (1) При желание, всяка от страните може да поиска промяна/отмяна на заповедта за академично наставничество в края на учебната година. В такъв случай, студентът има право в началото на следващата учебна година да избере нов наставник по общия ред.

(2) При невъзможност на академичния наставник да изпълнява задълженията си студентът има право да подаде заявление за избор на нов академичен наставник по всяко време на учебната година.

III. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТУДЕНТИТЕ, АКАДЕМИЧНИТЕ НАСТАВНИЦИ И ДЕКАНА

Чл. 12. Студентите във ВСУ „Л. Каравелов“ имат следните права и задължения:

- да избират академичен наставник за целия срок на обучението си и да получават от него помощ и подкрепа;

- да отговарят на покана за среща и да инициират провеждане на среща при необходимост;
- да информират своевременно за възникнали проблеми, свързани с учебната дейност и административното обслужване или при общуване с преподаватели и студенти;
- да представят конкретни предложения и инициативи за подобряване на учебната работа, материалната база, обслужването и др.
- да предоставят подходящи аргументи за дискусия, да се вслушват в напътствията и да проявяват уважение при оказаната подкрепа;
- да спазват етичните норми на поведение в контактите си с академичния наставник;
- да проявяват уважение към академичния наставник и да се вслушват в указанията му.

Чл. 13. Академичните наставници във ВСУ „Л. Каравелов“ имат следните права и задължения към студентите, определени със заповедта на декана:

- да поддържат постоянна и системна връзка със студентите, като откликват адекватно на нуждите и проблемите на студентите, възникнали в процеса на обучението;
- да предоставят на студентите адрес на електронна поща и/или телефон и/или друг начин за комуникация;
- да запознаят студентите с условията за обучение във ВСУ „Л. Каравелов“, академичната среда и техните права и задължения;
- да познават учебния план, по който се обучават студентите и да съдействат с информация при избор на избираеми и факултативни дисциплини от студентите;
- да информират студентите с планирани академични прояви и събития, организирани от ВСУ „Л. Каравелов“, друго висше училище и професионалната общност;
- да съдействат и насочват студентите при набавянето на учебници, лекционни курсове, ръководства и други учебни помагала и литература.
- да запознават студентите с възможностите за кандидатстване по програмите за обмен;
- да насочват студентите към компетентните лица при разрешаване на административен проблем;
- да предпазват студентите от вредни за тях практики на преписване и закупуване на готови курсови и дипломни работи;
- да съдействат и насочват студентите при набавянето на учебници, лекционни курсове, ръководства и други учебни помагала и литература.
- да не разгласяват споделената с него лична информация, без съгласие от студента;
- да предават предложенията на студентите, адресирани до ръководството;
- да следят удовлетвореността на студентите от обучението им във ВСУ „Л. Каравелов“ и да ги мотивират да продължат следването си докрай;
- да следят причините за незаписване или забавяне на записването от страна на студентите и да предприемат действия за тяхното мотивиране и подпомагане.

Чл. 14. Академичните наставници:

- докладват на катедрен съвет или на декана за основни дискутирани теми и проблеми;
- представят мнения, становища и препоръки на студентите пред ръководството на факултета, катедрите и администрацията относно проблеми с отделни дисциплини, преподаватели, обслужващи, помощни учебни и научноизследователски звена и др.;
- протоколират среща или важен контакт със студент, когато е необходимо.

Чл. 15. Деканът има следните задължения:

- да изготвя и публикува ежегодно на сайта на ВСУ „Л. Каравелов“ актуален списък с имената на академичните наставници;
- да осигури обучение на всички академични наставници и да осъществява връзката между тях;
- да предоставя своевременно необходимата за академичния наставник информация, касаеща студентите и учебния процес;
- да оказва помощ на академичните наставници, когато е необходима нужда от напътствие в подкрепата за студент;
- да съдейства промяна на академичния наставник на студент, в случай че последният поиска за такава смяна;
- да осигури заместник на академичния наставник, в случай на негово отсъствие за дълъг период от време и да уведоми студентите за тази промяна;
- да анализира получената информация и на тази основа да обосновава основни тенденции в добрите практики и рискове.

IV. РЕД НА ИНИЦИИРАНЕ, ФУНКЦИОНИРАНЕ И ОТЧИТАНЕ НА АКАДЕМИЧНОТО НАСТАВНИЧЕСТВО

Чл. 16. Академичният наставник трябва да установи контакт със студентите чрез групова или индивидуална среща, или по друг начин, през първите две седмици на обучението. На тази среща студентите се запознават с организацията на учебния процес, настоящия правилник и със своите права и задълженията.

Чл. 17. През учебната година академичният наставник инициира срещи чрез съобщение по електронна поща или друг начин за комуникация. В поканата се дава предварителна информация за темата на срещата и напомняне за дейността на академичното наставничество.

Чл. 18. Студентът поема отговорност за инициране на контакт при необходимост от съдействие в кризисна ситуация, при условие, че са налице ясни договорености и регламенти за улесняването на такъв контакт.

Чл. 19. (1) Срещите между студентите и техните академичните наставници са индивидуални или групови.

(2) Срещите се провеждат на територията на ВСУ „Л. Каравелов“ или в онлайн среда.

(3) През всяка учебна година се провеждат минимум 2 срещи (по 1 на семестър).

Чл. 20. При съвместната си работа студентите и техните академични наставници са длъжни да избягват всякакви форми на ходатайство, посредничество, корупционни практики и дискриминация на други студенти, членове на академичния състав и служители от администрацията.

Чл. 21. Дейността на академичните наставници се отчита в годишните отчети на дейността на факултета, в която се отразяват броят на проведени срещи, обсъжданите теми и резултатът от съвместната работа.

Чл. 22. Контролът на функционирането на академичното наставничество се осъществява от Заместник-ректора по учебната дейност и дигитализацията, който има следните задължения:

- да наблюдава функционирането на академичното наставничество съобразно регламентираните правила;
- да проучва удовлетвореността на студентите от осъществяването на академично наставничество (чрез анкети или други начини);

- да изготвя годишен доклад за функционирането на академичното наставничество, в който задължително се включва брой студенти, към които има назначен академичен наставник, организирани обучения, представяне на практики в оказване на академичното наставничество, доказали своята ефективност.

V. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Разпоредбите на Правилника започват да се прилагат от учебната 2022/2023 г.

§ 2. Изпълнението на Правилника се възлага на Заместник-ректора по учебната дейност и дигитализацията.

§ 3. Правилникът може да се изменя и допълва по реда на неговото приемане.

Настоящият Правилник за организацията и функционирането на академичното наставничество е приет с Решение № 10/ 01.03.2022 г. на Академичния съвет на ВСУ „Л. Каравелов“.